

Projekt: Digitální učební materiály ve škole, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.5.00/34.0527

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60 České Budějovice

Název materiálu: OBVAZOVÝ MATERIÁL

Autor materiálu: Bc. Irena Sklenářová

Datum vytvoření: 10. 9. 2012

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Sada: OS1

Tematická oblast: **Ošetřovatelství – cvičení**

Předmět: Ošetřovatelství, 1. ročník

Číslo DUM: 01

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 14. 9. 2012

Ověřující učitel: Mgr. Kudláčková

Třída: ZDA 1. B

Popis způsobu použití materiálu ve výuce: Výuková elektronická prezentace slouží jako podpůrná a názorná pomůcka k výkladu učitele. Seznamuje žáky s jednotlivými druhy obvazového materiálu. Prezentace výstižně a názorně zachycuje výklad učitele, který si žáci zaznamenávají do sešitu a využívají při domácí přípravě. Materiál obsahuje zpětnou vazbu ověřující pochopení nové látky v podobě závěrečného snímku s otázkami k opakování tématu.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

OBVAZOVÝ MATERIÁL

CÍL: ŽÁK

- je schopen vyjmenovat jednotlivé druhy obvazového materiálu a přiřadit jim účel
- akceptuje význam dosažených vědomostí pro svou další práci

DRUHY OBVAZOVÉHO MATERIÁLU, JEJICH POUŽITÍ

1. tkaniny
2. vlákniny
3. látky ztužující obvazy
4. postříkové obvazy
5. zpevňující materiály
6. náplasti

1.TKANINY

- tkané nebo netkané textilní výrobky z přírodních nebo synteticky vyrobených materiálů
- přírodním materiálem je bavlna, len, hedvábí
- syntetickým materiálem je viskóza, polyamid aj.

1.TKANINY

A) HYDROFILOVÝ MUL = GÁZA

- řídká, bílá tkanina
- dělají se z ní čtverce, tampóny, longety, břišní roušky, obinadla, drény

TKANINY

A) HYDROFILOVÝ MUL = GÁZA

čtverce

- vyrábějí se v různých velikostech
- používají se především ke sterilnímu krytí ran, dnes se již dodávají složené (ve sterilních sáčkích)
- pokud se skládají, je nutné třepivé okraje založit do vnitřku čtverce

TKANINY

A)HYDROFILOVÝ MUL = GÁZA

tampóny

- sterilní slouží k odsávání sekretu, krve z rány, nesterilní se používají k dezinfekci pokožky
- dnes se již také dodávají hotové, ale je možné si je umotat

TKANINY

A) HYDROFILOVÝ MUL = GÁZA

longety

- různě dlouhé, podélně založené pruhy 8 – 10 cm širokého mulového obinadla
- používají se při operacích k sušení ran
- hotové se sterilizují do balíčku po třech

TKANINY

A) HYDROFILOVÝ MUL = GÁZA

hydrofilová obinadla

- jsou dlouhé 5 – 10 m, široké 3 – 20 cm
- používají se podle obvazované části těla
- mohou být také se zpevněnými okraji

TKANINY

A) HYDROFILOVÝ MUL = GÁZA

drény

- pásy z obinadla v délce asi 7 m a šířce 4 - 5 cm naskládají se do proužku širokého 1 – 1,5 cm
- stočí se do klubíčka
- zavádějí se do ran k odchodu sekretu a hnisu

TKANINY

B) TYLEXOL

- je to tkanina podobná tylu
- napouští se mastmi, vazelínou
- používá se ke krytí popálených ploch kůže

TKANINY

C) PRUŽNÁ ELASTICKÁ OBINADLA

- do obinadel se vetkávají gumová vlákna, vyrábějí se v různých šířkách
- používají se při první pomoci ke zpevnění kloubů
- používají se k provedení bandáží dolních končetin

2

3

TKANINY

D) TRIKOT

- pružný úplet beze švu
- užívá se:
 - k podkládání škrobových a sádrových obvazů
 - ke zhotovení extenční punčošky
 - ke krytí kůže na obličeji (vystřihne se otvor pro oči, nos a ústa)

TKANINY

E) PRUBAN – PRUŽNÁ SÍŤOVINA

- tkanina z bavlny a latexových nití
- má tvar punčochy a je smotán do kotouče
- je také v různých velikostech a má krycí účinek

4

2.VLÁKNINY

- přírodní, umělé nebo kombinované materiály
- nejčastěji se užívají ke zhotovení podkladové vrstvy obvazů
- jsou vyrobené z různých druhů bavlny a celulózy

2.VLÁKNINY

A) OBVAZOVÁ VATA

- je vyrobena z čisté bělené bavlny
- dodává se buď stočená nebo skládaná
- využívá se na podkládání škrobových a sádrových obvazů, zhotovují se z ní také štětičky
- ! vata se nikdy nevkládá přímo do rány !

5

2.VLÁKNINY

B) BUNIČITÁ VATA

- druh savého papíru lisovaný do plátu
- připravují se z ní čtverečky k dezinfekci kůže, válečky vkládané do úst u zubaře, jednorázové kapesníčky, hygienické vložky, dětské pleny, plenkové kalhotky, smotky k čištění nosu a úst kojenců

6

7

2.VLÁKNINY

C) PERLAN

- umělá tkanina, ze které se vyrábějí chirurgické roušky, podložky, utěrky v kotoučcích, jednorázové žínky

8

3. LÁTKY ZTUŽUJÍCÍ OBVAZY

- jsou to tkaniny napuštěné látkami, které tyto obvazy zpevňují
- patří sem sádra, škrob, zinkoklih, latex, kaučuková pryskyřice

9

10

11

3. LÁTKY ZTUŽUJÍCÍ OBVAZY

A) SÁDROVÁ OBINADLA

- hydrofilová obinadla prosycená sádrrou
- musí být zabalena v neprodyšných obalech
- těsně před použitím se namočí do teplé vody, nechá se promáčet, dobře se poté tvaruje, rychle tuhne

3. LÁTKY ZTUŽUJÍCÍ OBVAZY

B) ŠKROBOVÁ OBINADLA

- obinadla z řídké tkaniny napuštěná škrobem
- těsně před použitím se namočí do horké vody
- nesmí se utahovat, jinak se srazí

3. LÁTKY ZTUŽUJÍCÍ OBVAZY

C) ZINKOKLIHOVÁ OBINADLA

- hydrofilní obinadla napuštěná pružnou hmotou
- ! dnes se již příliš neužívají !

D) ELASTICKÁ OBINADLA S LATEXOVOU ÚPRAVOU

- mají velký zpevňující účinek
- používají se k fixaci kloubů a konických částí těla

4. POSTIKOVÉ OBVAZY

slouží ke krytí:

- aseptických ran
- čistých drobných poranění
- ke krytí pooperačních jizev

12

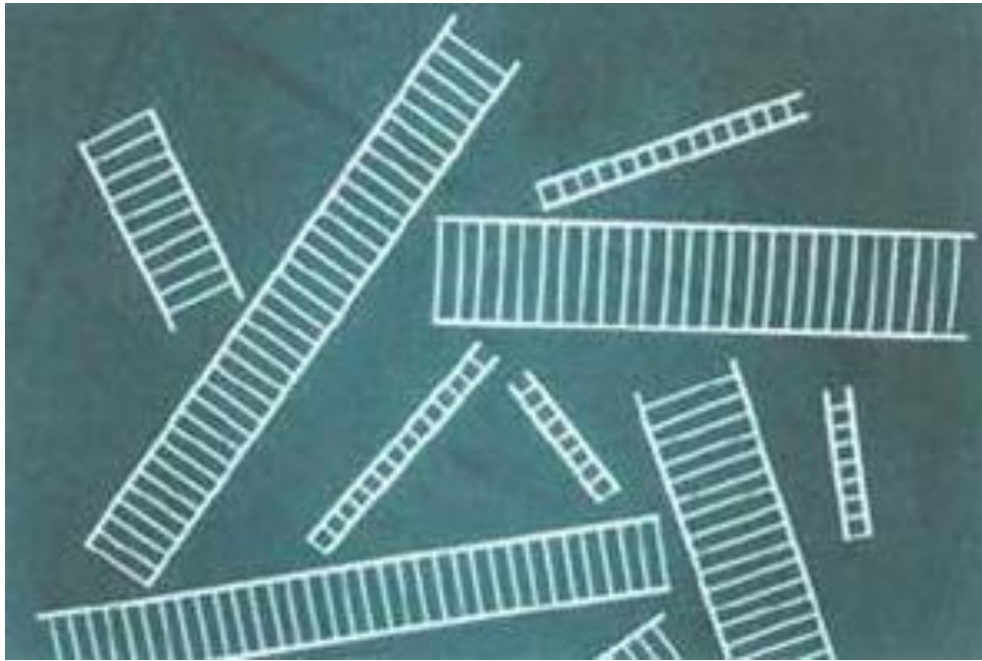
Aplikuje se na suchou pokožku, po chvíli zaschne a zprůhlední. Dá se odstranit tampónkem s benzínem. Př. AKUTOL.

5. ZPEVNŮJÍCÍ MATERIÁLY

- zpevňují poraněné končetiny

A) DLAHY

- jsou to pomůcky k podpírání zlomené či jinak poraněné části těla, především kloubů v okolí zlomeniny
- jsou vyrobeny z různých materiálů – dřevo, kov, plast

13

14

5. ZPEVNŮJÍCÍ MATERIÁLY

Kramerova dlaha

- dlaha z kovu uspořádána do žebříčku
- různě široká a dlouhá
- lze ji tvarovat a upravovat
- před použitím se musí obalit buničinou vatou, obinadlem

5. ZPEVNŮJÍCÍ MATERIÁLY

Pneumatická dlaha

- vak z plastického materiálu
- končetina se do něho vloží a napustí vzduchem
- použití při PP

Nové typy – vakuové dlahy – PP, plastové dlahy

5. ZPEVNŮJÍCÍ MATERIÁLY

B) DÝHY

- pružné pruhý z lipového dřeva asi 2 mm silné
- namáčejí se do studené vody, tak získají ohebnost
- používají se ke zpevnění škrobových obvazů

15

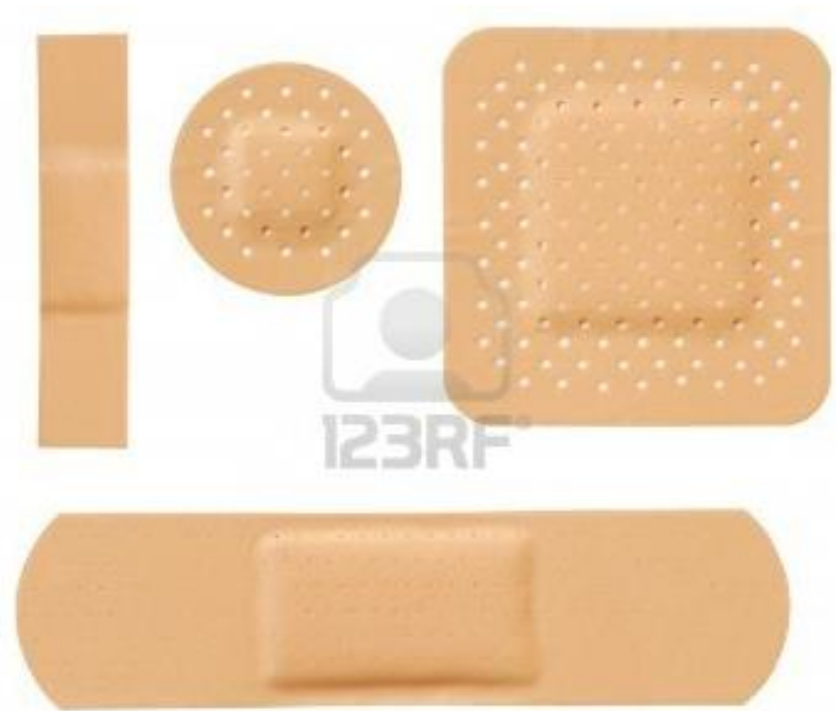

6. NÁPLASTI

POUŽITÍ:

- slouží k přichycení krycích vrstev rány
- ke zpevnění obvazů
- k připevnění měřících přístrojů nebo jejich čidel
- ke zhotovování náplast'ových obvazů

16

6. NÁPLASTI

DRUHY NÁPLASTÍ:

NEDRÁŽDIVÉ, NEALERGIZUJÍCÍ NÁPLASTI

- nosným materiálem je porézní poloprůhledná fólie, je dobře tvarovatelná a odolná proti vodě

17

6. NÁPLASTI

SPOFAPLAST

- nosným materiálem je husté bílé nebo tělové plátno
- lepidlem je kaučuková pryskyřice

6. NÁPLASTI

Vyrábí se v:

- širokých perforovaných nebo plných pruzích o šířce 18 cm
- souvislých pásech o šířce 1,25 – 10 cm navinutých na cívce
- v podobě rychloobvazu ke krytí ran malého rozsahu

18

19

OPAKOVÁNÍ

1. Vyjmenujte základní dělení obvazového materiálu.
2. Vyjmenujte, co patří do tkanin.
3. Vyjmenujte, co se vyrábí z mulu.
4. Vyjmenujte látky ztužující obvazy.
5. Z jakého materiálu jsou vyrobeny dýhy?

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ:

1. ROZSYPALOVÁ, Marie a kolektiv. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství cvičení*. 1.vyd. Praha: Avicenum, zdravotnické nakladatelství, n. p., 1987
2. ROZSYPALOVÁ, Marie., ŠAFRÁNKOVÁ, Alena. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství I*. 1.vyd. Praha: Informatorium, spol. s.r.o., 2002. ISNB 80-86073-96-3
3. KELNAROVÁ, Jarmila., CAHOVÁ, Martina., KŘEŠŤANOVÁ, Iva., KŘIVÁKOVÁ, Marcela., KOVÁŘOVÁ, Zdeňka. *Učebnice pro zdravotnické školy: Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty 1. ročník*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. ISNB 978-80-247-2830-8

OBRÁZKY:

1. Galenica Medical : OBVAZOVÁ TECHNIKA / Gáza v přířezech [online]. [cit. 2012-09-05]. Dostupný na WWW: <http://www.galenicamedical.cz/galenicamedical/eshop/3-1-OBVAZOVA-TECHNIKA/155-3-Gaza-v-prirezech>
2. Lékárna Galenica : ZDRAVOTNICKÝ MATERIÁL / Elastická obinadla [online]. [cit. 2012-09-05]. Dostupný na WWW: <http://www.lekarnagalenica.cz/lekarnagalenica/eshop/2-1/91-3-Elasticka-obinadla>
3. Zelená hvězda: Elastická obinadla [online]. [cit. 2012-09-05]. Dostupný na WWW: <http://www.zelenahvezda.cz/mame-reseni-pro/kompresivni-terapie/elasticka-obinadla>

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ:

4. HARTMANN: Ošetřování ran – komplexní řešení pro všechny typy ran – Pruban [online]. [cit. 2012-09-05]. Dostupný na WWW:

<http://www.lecbarany.cz/produkty/tradicnikryti-obvazy-a-naplasti/pruban>

5. WZ systém s.r.o.: Obvazová vata vinutá Batist 1 kg[online]. [cit. 2012-09-05]. Dostupný na WWW: <http://wzsystem.cz/obvazova-vata-vinuta-batist-1-kg>

6. Zelená hvězda: Kosmetická, piercingová a tatoo studia - obvazový materiál [online]. [cit.2012-09-05]. Dostupný na WWW: <http://www.zelenahvezda.cz/mame-reseni-pro/kosmeticka-piercingova-a-tatoo-studia>

7. Zdravotnické potřeby : Vata buničitá přířezová [online]. [cit. 2012-09-05]. Dostupný na WWW: <http://www.zdravotnicke-potreby.net/detail.php?id=6243>

8. APAVAR lékárna: Pervin/Perlan 45g 0.50x100m 1ks/role [online]. [cit. 2012-09-05]. Dostupný na WWW: <http://www.apavar.cz/Zdravotnick%C3%A9-prost%C5%99edky/Pervin-Perlan-45g-0.50x100m-1ks-role>

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ:

9.Lékárna Galenica: ZDRAVOTNICKÝ MATERIÁL / Sádrové obvazy,plastové fixace [online]. [cit. 2012-09-05]. Dostupný na WWW:

<http://www.lekarnagalenica.cz/lekarnagalenica/eshop/2-1/190-3-Sadrove-obvazy-plastove-fixace>

10. HARTMANN – RICO a.s.: obinadla hydrofilní – škrobené [online]. [cit. 2012-09-05] Dostupný na WWW: <http://cz.hartmann.info/115172.php>

11.OMNIPRAX: Veselá ambulance: Nobazinculast, vlhké zinkoklihové obinadlo [online]. [cit. 2012-09-05]. Dostupné na WWW: <http://www.harrmed.eu/index.php?kc=NOB517107>

12. PROZDRAVI.CZ: Přístroje a pomůcky-Náplasti a pomůcky na poranění – Ostatní: Akutol spray na poranění 60 ml [online]. [cit. 2012-09-05]. Dostupný na WWW: <http://www.prozdravi.cz/akutol-spray-na-poraneni.html>

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ:

13. ZÁCHRANNÉ A HASIČSKÉ SYSTÉMY: Kramerova dlaha rozměr 50x6

[online]. [cit.2012-09-05]. Dostupný na WWW:

http://qishop.zahas-sro.cz/06Prostredky-pro-zachranny-system/Prostredky-pro-prvni-pomoc/Ostatni-fixacni-prostredky/Kramerova-dlaha-rozmer-50x6-_d73188_10939.aspx

14. MEDISSET A CHIRONAX: ESV-11- Vakuová dlaha na dolní končetinu pro dospělé [online]. [cit. 2012-09-05]. Dostupný na WWW:

<http://www.mediset.cz/eshop/vakuove-fixacni-prostredky/169-esw-11-vakuova-dlaha-na-dolni-koncetinu-pro-dospele.html>

15. MEDIMAT s.r.o.: Ústní lžička dřevěná – lopatka [online]. [cit. 2012-09-05].

Dostupný na WWW:

http://www.medimat.cz/index.asp?sid=69792037&id_zbozi=298&m=1

16. Andrzej Tokarski Reklamní fotografie - Isolated bandages set [online]. [cit. 2012-09-05]

Dostupný na WWW: http://cz.123rf.com/photo_868304_isolated-bandages-set.html

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ:

17. SHOPPARAMEDIK: obvazový materiál – Transpore [online]. [cit. 2012-09-05].

Dostupný na WWW:

<http://www.shopamedik.cz/obvazovymaterial/transpore25cm%5BOMN014%5D?ItemIdx101>

18. ZELENÁ HVĚZDA: obvazový materiál : Curapor [online]. [cit. 2012-09-05]. Dostupný

na WWW: <http://www.zelenahvezda.cz/zdravotnicke-potreby/curapor-r>

19. Lekarna.cz: Náplast Curapor Transparent steril. [online]. [cit. 2012-09-05]. Dostupný na

WWW: <http://www.lekarna.cz/naplast-curapor-transparent-steril-10x8-cm-5ks/>